

[NYHETSBREV1/2014](#)

LEARNING LESSON STUDIES (LLS) – ETT KREATIVT OCH NYTT FORMAT FÖR KOMPETENSUTVECKLING

Att lärare tillsammans utvecklar en så bra lektion som möjligt är det centrala i en LLS. Målet är att förbättra elevernas lärande och lärarnas undervisningskompetens. Ett pilotprojekt har pågått under hösten tillsammans med lärare från Borgaregatans skola (BGS) och Vasa gymnasium (VG) samt med ämnesdidaktiker vid lärarutbildningen. Under seminariet Lärarutbildning i tiden presenterades erfarenheterna från projektet tillsammans med professor **Inger Eriksson** från Stockholms universitet.

I slutet på maj 2013 samlades ämneslärarna i modersmål och litteratur, speciallärarna och rektorerna från BGS och VG tillsammans med lärarutbildare samt fortbildningsarrangörer på Åbo Akademi i Vasa. Professor Inger Eriksson från Institutionen för pedagogik och didaktik vid Stockholms universitet fanns på plats för att ge en introduktion till Learning Lesson Studies. Eriksson bedriver undervisningsutvecklande forskning ute på skolorna och handleder lärare. Hon har stor kunskap om LLS, både teoretisk och praktisk erfarenhet och kan inspirera och motivera lärarkåren att utveckla förutsättningar för lärandet.

(På bilden: Inger Eriksson)

Dagen tillsammans med Inger väckte intresse hos lärarna och man kom överens om att starta upp ett pilotprojekt inom modersmål och litteratur från hösten i BGS och VG kring LLS. I början av hösten samlades de berörda lärarna med lärarutbildarna **Katarina Rejman** och **Anna Slotte-Lüttge** från Åbo Akademis pedagogiska fakultet. Dessa två besitter stor kunskap inom modersmålsämnet. Lärarna och didaktikerna började med att planera ett upplägg för det kommande projektet inom LLS. Viktigt var nu att komma överens om ett gemensamt lärandeobjekt (d.v.s. lärarnas erfarenheter av vad elever/studerande har svårt att lära sig). Inom detta projekt blev lärandeobjektet sammanfattningar. Nästa steg var att identifiera kritiska aspekter och göra en fördjupad analys av innebörden i lärandeobjektet. I detta skede

kom lärarna fram till att de kritiska aspekterna kunde vara att eleverna/studerande förstår texten som en helhet, kan identifiera nyckelord, använda egna ord och klarar av att bygga upp en logisk helhet. Gruppen fortsatte nu med att välja ut en text som eleverna i årskurs 9 skulle sammanfatta under en lektion. Lektionsplaneringen gjordes gemensamt och en av lärarna utsågs för att genomföra lektionen.

I oktober var det dags för lektionen i årskurs 9 och alla i gruppen samlades i Borgaregatans skola för att följa med och ta del av den gemensamt planerade lektionen. Efter lektionen, som filmades, analyserade Anna och Katarina det inspelade materialet och lade bl.a. stor vikt vid granskningen av de kritiska aspekterna.

Någon vecka senare samlades alla igen för att gå igenom materialet, analysera lektion I och samtidigt vidareutveckla lektion II. Under träffen såg man olika klipp från filmen som berörde bl.a. användningen av nyckelord (instruktioner för att hitta nyckelord och diskutera sig fram till första meningen i sammanfattningen). Lärarna kom fram till att inför nästa lektion behöver man jobba mer med helhetsförståelsen, både av texten och av sammanfattningen. Relationen mellan nyckelord och sammanfattning behöver också problematiseras. Samarbete, egna ord, helhet och begriplighet skulle stärkas. Lektion II skulle hållas i Vasa gymnasium i årskurs 1 i början av december.

En av lärarna (dock inte samma som tidigare) höll lektionen, alla var på plats och lektionen filmades igen. Katarina Rejman och Anna Slotte-Lüttge analyserade även denna lektion och efter ett par veckor träffades lärarna för att igen gå igenom materialet och upplägget av lektionen. När projektet inleddes hade lärarna kommit överens om att två lektioner hålls. Under denna träff beslöt man därför att inte hålla fler lektioner trots att lärarna kunde känna att man ännu inte uppnått optimalt lärande hos alla elever/studerande när det gäller lärandeobjektet sammanfattningar. Slutsatsen för lärarna och didaktikerna blev att för att kunna sammanfatta, behöver man uppfatta en logisk helhet i texten och använda den förståelsen för att disponera sammanfattningen.

För lärarfortbildningen har detta varit ett intresseväckande projekt som i hög grad stött lärarnas kompetensutveckling. De involverade har varit mycket nöjda med processen och den egna professionella utvecklingen. Projektet har varit tidskrävande men gett upphov till ett positivt samarbete mellan lärarna och projektet har även väckt nyfikenhet bland övriga kollegor. Lärarna har också uppskattat möjligheten att få jobba tillsammans med ämnesdidaktikerna och lyssna på deras åsikter kring lärande.

Camilla Forsberg

Ta del av Katarina Rejmans och Anna Slotte-Lüttges tankar kring projektet:

<https://www.youtube.com/watch?v=uiGgiT4yL-c>

Läs mera om LLS på Skolverkets sidor, www.skolverket.se.

Faktaruta

Learning studies kan kortfattat beskrivas att lärarna (förslagsvis ämnesgrupper) inledningsvis kommer överens om ett lärandeobjekt. Det vill säga något som eleverna ska kunna eller som lärargruppen vill att eleverna ska kunna relatera till lärandemålen. En lärare håller i den första lektionen som videofilmas. En ny test med eleverna genomförs som tillsammans med den genomförda lektionen utvärderas. Slutsatserna från utvärderingen ligger till grund för en omformulering av lektionsinnehållet som sedan genomförs av en annan lärare i ämnesgruppen. Denna lektion videofilmas i sin tur. Viktigt är att det är lektionens innehåll som är det centrala och inte lärarens agerande.

Lesson studies är en form av gemensam professionell utveckling. Lärare planerar, genomför och utvärderar lektioner inom ett ämnesområde. Tillsammans utarbetas en detaljerad plan för lektionen. En lärare genomför lektionen med elever och lektionen filmas. Lärargruppen möts efter detta och diskuterar sina observationer. Efter detta sker en revidering av lektionen som genomförs av en annan lärare.

Källa: skolverket.se